

ע ס ר ה ג ו ל נ י

בת מנוחה ובן-ציון יעקובסון

נולדה : י' ניסן ה'תרע"ה - 25/03/1915
נפטרה : ח' טבת ה'תשנ"ז - 18/12/1996

חברתנו **עסרה** נולדה לפני כ-81 שנה בישראל, עוד לפני שנקראה מדינת ישראל, והיתה חלק מהאימפריה העות'מנית, כלומר: כאשר הטורקים שלטו בארץ. משפחה דתית, מבורכת ב-7 ילדים (בת קטנה אחת נפטרה בילדותה), ילידי הארץ הזו, שנאלצים לגלות מביתם, כאשר פורצת המלחמה בין האנגלים "הכובשים החדשים" לבין הטורקים הנסים על נפשם וזורעים חורבן והרס בכל מקום בו עברו. ולמרות הנדודים וימי המחסור הקשים והרבים, הם אוהבים לשיר ביחד זמירות של שבת, ומכירים את ניגוני התפילות.

ילדיהם של מנוחה ובן-ציון יעקובסון לא מקבלים את דרך חייהם של ההורים, ופורצים לדרך חדשה, הדרך שהולכת ונכבשת ברגלי החלוצים.

עסרה ה-3 במנין הילדים, מצטרפת לתנועת "המחנות-העולים". והיא מתחילה לחלום ורוצה להגשים את חלומה ולחיות חיי שיתוף בקיבוץ.

בטיול השנתי של התנועה, כשזאב וילנאי הוא המדריך. בדרך לסבריה הם עוברים בחצר "גשר" הישנה שלנו. מראה הירדן הזורם בשפע מימיו, וההרדופים המעטרים את גדותיו, שבו את לבה של עסרה. מעכשו היא כבר יודעת בבירור: כאן אני רוצה לחיות את חיי. כאן, במקום הזה!!

בוער לה להגשים את חלומה. אך מכיון שאין קשר כל-כך טוב בין תנועות הנוער השונות, ולתנועה שלה יש רק 2 קיבוצים, שאינם מסוגלים לקלוט את חניכיהם,, מחליטה עסרה לעבור לתנועת "הנוער העובד". ומי לדעתכם מקבל את פניה ורושם אותה, אם לא שמחה גולני, חבר פעיל במזכירות התנועה בתל-אביב.

וכך, לאחר זמן-מה מגיעה **עסרה** לקבוצת ההכשרה הראשונה של "הנוער העובד", שנמצאת בקבוץ גשר. לא עובר זמן רב וגם שמחה שעבר הכשרה בכפר-יונה, מגיע לגשר. שני הצעירים היפים והתוססים, עסרה ושמחה מתיידדים ומחליטים למסד את יחסיהם ולהנשא.שתי צעירות העובדות יחדיו במשתלת הוורדים - עסרה וחברתה דבורה, עומדות כל אחת ליד בן-זוגה, עסרה ע"י שמחה, ודבורה ע"י דוידק'ה נמרי. מתחת לאותה חופה, בו-זמנית. אצל הרב קורן, שראה והעריך את מעשיהם הנפלאים של החלוצים.

עסרה משתלבת ומשולבת בכל תחומי העשייה, בעבודה, בחיי החברה - היא נבחרת ופעילה בוועדות שונות, היא עובדת בשדה, במשתלת הורדים וההדרים, היא מטפלת מובילה בילדי בית-הספר. כמו עוד נשים באותה תקופה, היא עוברת אימונים בנשק "בתנאים של מחתרת", ובלילות יוצאת לשמירה כשרובה אנגלי כבד על כתפיה. אגב: הריון, ואפילו מתקדם איננו סיבה או תרוץ מספיק חזק כדי לקבל

שחרור משמירה. וכשיש "עוצר" בדרכים, היא נוסעת במשוריין כדי ללדת את יעל -
הבת הבכורה בטבריה. גם הבן - אורי נולד כשהשלטון הבריטי עדיין בארץ.
כשפורצת מחלמת השחרור, מפנים את הילדים והנשים מאזור הקרבות והסכנה.
שמחה נשאר פה עם המגינים על אשדות, וכעבור זמן קצר מאוד מחזירים את עטרה,
כיון שנזקקים כאן לכוחה ולכשרון הארגון שלה.
המלחמה נגמרת, החיים חוזרים למסלולם, רותי - בת הזקונים נולדת במזל-טוב.
אך כשמתחילים החיכוכים על חינוך הילדים, ותקופת הפילוג הקשה, מבקשים
עטרה ושמחה חצי שנת-חופשה, כדי לנסות חיים במקום אחר. לאחר כ-4 שנים
בלחצם של הילדים המתגעגעים לחבריהם, חוזרת משפחת גולני לאשדות.
כהרף-עין, כאילו לא החסירו דקה אחת מחיי השיתוף הקיבוציים, נטמעו כולם,
והשתלבו מחדש.
עטרה נבחרה לועדת חינוך ובריאות, היתה מרכזת עבודה וחברת מזכירות פעילה.
ועדת חברה ומרכזת ואמא של חדר-האוכל הקיבוצי, במשך תקופה ארוכה.
תמיד במסירות ובאחריות, בשקט ובתבונה.
כשנוסד לוג- המפעל שלנו, והתרחב, היה נחוץ מישהו שידאג ויארגן לכל קשיש
פינת עבודה, עטרה עמסה על עצמה את המשימה. היא הרי תמיד נראתה לותיקים
"הצעירה הנצחית" ...
והילדים - גדלו ונישאו והביאו לעטרה ושמחה הרבה אושר ושמחה עם הנכדים,
הנכדות והנינות.
וכשנדמה שכמעט מגיעים אל המנוחה והנחלה, מסתבר ששנות העמל המפרך וארועים
שונים נותנים בעטרה את סימניהם.
עטרה "הצעירה הנצחית" כבר מתקשה ללכת, כבר איננה יכולה להתרוצץ, להרים,
להוריד ולהכין לכל חברה קשישה את פינת העבודה שלה... והיא נעזרת בקלנועית
כדי להקל על כאבי הרגליים. וכדי להקל ולחסוך את הטיפוס המייגע במדרגות -
יורדים להתגורר בקומת הקרקע.
... ולא תמיד הכל זורם לפי הרצון או התכנון. ואולי דוקא כן??
אולי דוקא כך, רצתה עטרה להפרד מחייה ומיקיריה? כך, בשקט כהרגלה,
בלי להטריד את שמחה ובלי להכביד על בני משפחתה. בלי להזדקק לעזרה על כל
צעד ושעל.
יותר מ- 60 שנה, חיתה בינינו עטרה, עבדה בהתמדה ובמסירות, נשאה בעול
בתפקידים, עם יחסי חבורות וידידות עם חברים רבים, ועם קולה המתרווין
במקהלה.
ובעצם כל מה שסיפרתי כאן, הן רק טיפות בודדות הן מים המעשים הגדול, של בת
הארץ הזו, שבחרה בדרך העשייה וההגשמה...
"וכל יתר דברי עטרה וכל אשר עשתה, הלוא המה כתובים, על ספר דברי הימים
אשר לאשדות יעקב...". כך מסתיימים בספר הספרים שלנו, הפרקים המתארים את
תקופות שלטונם של המלכים.
נוחי בשלום בין רגבי האדמה, אותה הרווית בזיעתך, ונשמתיך תמצא את מקומה
הראוי לה, שם במרומים, בצל כנפי הבורא.
באהבה והערכה רבה:
יום הקבורה: ט' טבת תשנ"ז
עמליה דיין בת-ארי.